

РЕЗОЛЮЦІЯ

II Регіональної науково-практичної конференції «Фізична культура в школі: стан та перспективи розвитку»

(проведена в режимі онлайн за допомогою Googl Meet)

23-24 квітня 2021 р.

Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

Кафедра теорії та методики фізичної культури

Івано-Франківський обласний інститут післядипломної освіти

Івано-Франківський обласний центр туризму і краєзнавства учнівської молоді

Учасники науково-практичної конференції:

- **заслухавши:** доповіді представників кафедр факультетів фізичної культури університетів та академій (Національного університету фізичного виховання і спорту України, Львівського університету фізичної культури імені Івана Боберського, Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка, Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, Придніпровської академії фізичної культури, Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, Міністерства молоді і спорту України, Волинського національного університету імені Лесі Українки, Харківської академії фізичної культури, Івано-Франківського національного медичного університету, Переяслав-Хмельницького педагогічного університету імені Григорія Сковороди, Національного університету «Полтавська політехніка» імені Юрія Кондратюка», Харківського національного педагогічного університету імені Григорія Сковороди, Івано-Франківського обласного інституту післядипломної освіти, Черкаського інституту пожежної безпеки імені Героїв Чорнобиля Національного університету цивільного захисту України, Долинської філії Івано-Франківського обласного центру туризму і краєзнавства учнівської молоді, Івано-Франківського фахового коледжу фізичної культури Національного університету фізичного виховання і спорту України);
учителів фізичної культури закладів середньої освіти (Богородчанський ліцей №1, Івано-Франківської області, Негровецький заклад середньої освіти I-III ступенів імені А.Росохи). Всього заявлено 36 доповідей;

- **обговоривши:** теоретичні, методичні і практичні проблеми функціонування фізичної культури в закладах середньої освіти, її кадрового, методичного й матеріально-технічного забезпечення, медичного супроводу;

- **усвідомлюючи:** важливість компетентнісного і здоров'яформувального підходу в освіті школярів з фізичної культури;

- констатують: стан організаційно-методичного, кадрового, медичного і матеріально-технічного забезпечення фізичної культури в закладах загальної середньої освіти регіону знаходиться в задовільному стані, але вимагає суттєвого оновлення з урахуванням сучасних нормативно-правових документів (Стратегія розвитку спорту і фізичної активності України до 2032 року, Концепція «Нова українська школа», Закон України «Про загальну середню освіту», «Положення про центр професійного розвитку педагогів» (Міністерство освіти і науки України, 29.07.2020 р.), Наказ Міністерства економіки № 2736 від 23.12.2020 року «Про затвердження професійного стандарту за професіями «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти», «Вчитель закладу загальної середньої освіти», «Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста, бакалавра), Наказ Міністерства освіти і науки України № 194 від 15.02.2021 р. «Про затвердження Рекомендацій щодо стратегічного розвитку фізичної культури учнівської молоді до 2025 року», Наказ Міністерства молоді і спорту та Міністерства охорони здоров'я № 603/1608 від 15.07.2020 «Про медичне забезпечення проведення оздоровчих та спортивних заходів» (з назви двох послідніх документів вилучені неактуальні терміни).

За результатами обговорення доповідей конференція постановляє:

1. Схвалити основні положення доповідей учасників конференції, відзначити їх актуальність, ґрутовність, наукове та практичне значення, а також належну якість та глибину досліджень.

2. Підтримати ініціативу про необхідність постійного моніторингу якості освіти школярів з фізичної культури в регіоні, створення і запровадження інноваційних технологій як для підготовки вчителів фізичної культури, так і їх післядипломної освіти в контексті виконання трудових (професійних) функцій: планування і здійснення освітнього процесу з фізичної культури; забезпечення фізичного удосконалення учнів в освітньому середовищі та родині; створення здоров'яформувального освітнього середовища; рефлексії та професійного саморозвитку; проведення досліджень щодо ефективності різних за змістом та формою занять фізичними і спортивними вправами; надання методичної допомоги колегам з питань фізичної підготовки учнів та їх соціалізації засобами фізичної культури; узагальнення власного педагогічного досвіду та його презентація в соціальних мережах, під час вебінарів і науково-практичних конференцій; оцінювання результатів роботи.

3. У взаємодії з органами місцевого самоврядування створювати сучасні умови для оздоровчої рухової активності та популяризації здорового способу життя, забезпечити доступність учням до різних видів спортивної діяльності, здійснювати формування ціннісного ставлення до власного фізичного здоров'я, спортивних досягнень, олімпійських цінностей (дружба, мирне співіснування, емпатія, солідарність) і патріотичних почуттів.

4. Здійснювати впровадження інноваційних підходів до проведення уроків фізичної культури в різних закладах загальної середньої освіти, забезпечувати належний рівень рухової активності учнів (на рівні не нижчому, ніж визначений Глобальними рекомендаціями щодо фізичної активності для здоров'я Всесвітньої організації охорони здоров'я), залучення їх до систематичних самостійних занять фізичними і спортивними вправами, участі у спортивних та оздоровчих заходах всеукраїнського та міжнародного рівнів, продовжити пошук ефективних методів онлайн фізичної культури, в тому числі в умовах карантину, впроваджувати поєднання рухової активності з комп'ютерними іграми, а також широко використовувати засоби оздоровочно-спортивного туризму та корекційної фізичної культури.

5. Створювати та забезпечувати роботу гуртків, секцій та спортивних клубів у закладах загальної середньої освіти. Розробляти та реалізовувати комплексні заходи з посилення мотивації вчителів фізичної культури до розвитку учнівського спорту.

6. Розповсюджувати серед учнів інформацію про речовини шкідливі для здоров'я та які сприяють виникненню стійкої залежності, розміщувати в кожному класі, загальних приміщеннях рекламу щодо впливу фізичних і спортивних вправ на здоров'я людини. Залучати до участі у заходах з популяризації фізичної культури видатних спортсменів, тренерів, діячів спорту.

7. Закладам вищої освіти, які здійснюють підготовку вчителів фізичної культури, здійснювати формування цифрової компетентності і, в першу чергу, навичок владіння інформаційно-комунікативними технологіями. Кафедрам факультетів фізичної культури долучитися до системи перепідготовки та підвищення кваліфікації вчителів, здійснювати розроблення методичних рекомендацій з проведення уроків фізичної культури й оздоровчих заходів з інноваційними підходами, в тому числі в домашніх умовах під час карантину, який обмежує використання спортивних залів і майданчиків. Продовжити роботу з підготовки електронних навчально-методичних комплексів з різних розділів програм з фізичної культури для учнів початкової, основної та старшої школи, а також їх розміщення як на власних веб-ресурсах, так і закладів загальної середньої освіти; забезпечити постійний контроль якості фізичної культури в школах, де майбутні вчителі фізичної культури проходять педагогічну практику, моніторинг фізичної підготовленості та соматичного здоров'я і раз на 10 років фізичного розвитку учнів для розробки регіональних стандартів.

8. Продовжувати роботу з вивчення досвіду організації фізичної культури в різні періоди розвитку освіти в Україні, в «Європейських школах сприяння здоров'ю» та творчого його використання у фізичній підготовці сучасної шкільної молоді, впровадження у практику шкільної фізичної культури принципів партнерства, інклюзивності, розвитку, інформаційно-

комунікаційних технологій самостійної роботи учнів з уdosконалення фізичних якостей, створення волонтерського руху студентів факультетів фізичної культури щодо розвитку шкільного спорту й олімпійської освіти серед шкільної молоді.

9. У напрямі медичного супроводу створювати в школі умови для проведення занять з лікувальної фізичної культури, здійснення якісного медичного контролю за учнями під час занять фізичними та спортивними вправами.

10. Випусковим кафедрам: посилити співпрацю зі стейкхолдерами в контексті вивчення сучасних вимог щодо підготовки майбутніх вчителів фізичної культури та Центрами професійного розвитку педагогічних працівників щодо планування та визначення траєкторії професійного розвитку, проведення супервізії, розроблення документів закладу освіти щодо впровадження компетентнісного, особистісно орієнтованого, діяльнісного та інклузивного підходів у фізичній культурі, застосуванні нових освітніх технологій, організації освітнього процесу за різними формами, у тому числі з використанням технологій дистанційного навчання. Залучати до проведення методичних занять зі спортивних дисциплін і дисциплін спеціалізації зі спортивного туризму кваліфікованих спеціалістів, вчителів фізичної культури, запровадити дуальний освітній процес для студентів 3–4-х курсів.

11. Активізувати участь професорсько-викладацьких колективів кафедр факультетів фізичної культури у проведенні оздоровчо-спортивних заходів (міжшкільні змагання) для школярів на базах університетів, як одного з дієвих підходів у профорієнтаційній діяльності.

12. Вважати за доцільне розширювати і поглиблювати дослідження за напрямами роботи науково-практичної конференції, інтегруючи науковий потенціал кафедр, наукових лабораторій факультетів фізичної культури, закладів загальної середньої освіти.

13. Рекомендувати закладам вищої освіти вилучити з назви кафедр, факультетів неактуальні терміни і словосполучення (наприклад, фізичного виховання, фізичної культури і спорту), які не відповідають змісту їх професійної діяльності, а також філософському тлумаченню категоріально-понятійного апарату.

За сучасним визначенням, виховання – це процес та практика засвоєння дитиною загальноприйнятих суспільством норм поведінки. Чи є це основним завданням кафедр і факультетів? Ні. Основним завданням кафедр є фізична підготовка і через цей процес реалізація двох оздоровчих завдань: формування функціональних резервів фізіологічних систем і резистентності організму до впливу факторів довкілля, а завдання факультетів – формування загальних і спеціальних компетентностей майбутніх бакалаврів, магістрів, докторів філософії з фізичної культури.

Отже, кафедри повинні мати назву «Кафедри фізичної підготовки». А щодо назв факультетів, спеціалізованих навчальних закладів та їх профільних кафедр, то з їх назви рекомендуємо вилучити словосполучення «фізична культура і спорт» «фізичне виховання» і в такий спосіб не допускати змішування категорій і понять, бо це ознаки тавтології і, найголовніше, відсутності розуміння філософії науки про фізичну культуру. Фізичну культуру необхідно розглядати як філософську категорію, якій підпорядковане поняття «спорт», і тому його необхідно розглядати в окремому контексті. Відтак їх назва мала б бути такою: «Факультет фізичної культури», «Кафедра теорії та методики фізичної культури», «Університет/академія фізичної культури», «Коледж фізичної культури».

Вважаємо неприпустимим використання в академічному письмі, а відтак і в усному мовленні, таких неактуальних термінів як «фізкультурна робота», «фізкультурні заходи», «фізкультурні споруди», «фізкультурні хвилинки/паузи», «фізкультурна освіта» і таке подібне. Це примітивний сленг, який немає змістового наповнення і не відповідає культурі сучасної української мови.

13. Відобразити інформацію про результати конференції на офіційних сайтах своїх освітніх закладів.

14. Резолюцію конференції обговорити на кафедрах та вчених радах факультетів фізичної культури, в Івано-Франківському обласному інституті післядипломної педагогічної освіти, Івано-Франківському обласному центрі туризму і краєзнавства учнівської молоді, педагогічних нарадах закладів загальної середньої освіти.

Голова оргкомітету конференції

проф. Мицкан Б.М.